

Grodor och ormar räddas när Botniabanan byggs

Örjan Sjölund, projektledare el, Marie Berglund, Claes Andrén, och Anita Wännström i försöksanläggningen för grodförsöken.

Botniabanan miljöledning gör nu allt för att grodor och ormar skall överleva i en förändrad livsmiljö där järnvägen dras fram.

Speciella evakueringsrör för grodor och ormar blir lösningen för att de små djuren inte skall gå vilse och hamna i dödsfällor som exempelvis kabelbrunnar.

De lever ett farligt liv, våra kräldjur och grodor. Inte minst gäller det vid väg- och järnvägsbyggen.

Därför har Botniabanan gjort en speciell miljöinsats för att ge dem en bättre chans att överleva de förändringar som görs i deras livsmiljö.

Dödsfällor

Vid anläggning av järnväg läggs kabelrännor av betong längs banvallen. I rännorna ligger kablage för el, signal och tele. Det är svårt att få skarvar och lock till kabelrännorna helt täta. De blir ofta tillräckligt stora för att t.ex. grodor, paddor och ormar skall ta sig igenom och hamna i botten på rännorna. Djuren hamnar så småningom i de kabelbrunnar som förbinder rännorna och brunnarna. Det blir en fälla där djuren blir kvar och så småningom dör de.

För att råda bot på det här

problemet har Örjan Sjölund byggledare el och miljöhandläggaren Anita Wännström, testat en anordning som skall göra det möjligt för djuren att på egen hand ta sig ut i frihet igen.

Evakueringsrör

Den sinnrika anordningen består av evakueringsrör från brunnens botten ut mot banvallens sida. Röret läggs i spiral runt brunnen och har en svag lutning för att djuren skall våga krypa ut.

Botniabanan gjorde försöken i en lagerlokal i Örnsköldsvik där man byggde upp brunnar med evakueringsrör. För att inte störa djuren under försöken monterades en digital kamera på insidan av locket på brunnen. En lampa med reglerbart ljus fästes också i brunnen. På så sätt kunde

man följa djuren och se hur de betedde sig under försöket.

Botniabanan anlät Claes Andrén, expert på grod- och kräldjur för att genomföra försöken. Han har också kartlagt de platser där groddjur finns utmed banbygget.

Arbetsmiljöproblem

Förutom att rädda djuren finns det en annan aspekt på varför evakueringen av grodor ur brunnarna är viktig.

- Det blir inte så trevligt för de som skall arbeta i brunnarna om det ligger huggormar där, förklarar Birgitta Aava-Olsson miljöhandläggare vid Botniabanan i Nordmaling.

Räddningsaktionen för grodor och ormar kommer att bli en merkostnad på ett par hundra-

tusen kronor.

- Det är det värt med tanke på den nytta det gör, säger Marie Berglund.

Vid en inspektion när problemet uppdagades i början på byggandet av banvallarna hittade man 106 stycken grodor i två brunnar.

Symbol

- När vi informerade konstruktörerna och teknikerna blev de riktigt tagna och har sedan verkligen engagerat sig för att lösa problemet, säger Marie Berglund.

Grodorna har blivit en viktig symbol för Botniabanan miljöarbete. Därför har man tagit fram en mjukisgroda och gett den namnet "Kjell" efter byggledaren Kjell Svedin som först uppmärksammade sina kollegor på problemet med kabelbrunnarna.